

The Project Gutenberg eBook of Pianonvirittäjä: Yksinäytöksinen selkkaus, by Lauri Soini

This ebook is for the use of anyone anywhere in the United States and most other parts of the world at no cost and with almost no restrictions whatsoever. You may copy it, give it away or re-use it under the terms of the Project Gutenberg License included with this ebook or online at www.gutenberg.org. If you are not located in the United States, you'll have to check the laws of the country where you are located before using this eBook.

Title: Pianonvirittäjä: Yksinäytöksinen selkkaus

Author: Lauri Soini

Release date: November 5, 2013 [EBook #44110]

Language: Finnish

*** START OF THE PROJECT GUTENBERG EBOOK PIANONVIRITTÄJÄ: YKSINÄYTÖKSINEN SELKKAUS ***

Produced by Tapio Riikonen

PIANONVIRITTÄJÄ

Yksinäytöksinen selkkaus

Kirj.

LAURI SOINI

U. W. Telén & C:o, Kuopio, 1905.

Senssuurin hyväksymä, 23 p:nä Toukokuuta 1905, Kuopiossa.

HENKILÖT:

Tanu Sillanpää, maanviljelijä. *Katri*, hänen vaimonsa. *Hilja*, heidän tyttärensä. *Helmi Kunnas*, Hiljan koulutoveri. *Koskinen*, eläinlääkäri. *Soinne*, pianonvirittäjä. *Arvo Ungermo*, ylioppilas. *Renki-Ville*. *Piika-Mari*.

Sillanpään hyvänpuoleisesti kalustettu sali. Salissa on piano. Ovia kolme: ulos, väenpuolelle ja Hiljan kamariin.

Hilja (sohvassa *Helmiä* hyväillen). Ettäs sinä sentään tulit! Sinä helmeni, päärlyni, kullannuppuni ja sokeritoppani! Nyt meidän tulee käyttää aikamme niin herttasesti ja hauskasti kuin lehdon livertävät lintuset! Ja minä pidän sinut omanani koko, ihan koko kesän!

Helmi. Hyväksi aikaa jäänkin oikein mielelläni, mutta tuskin sentään koko kesäksi voin. Oi, miten viehättävää täällä on, niin tuoresta, tuoksuvaa ja viheriäistä! Ja sireenit juuri kukkaan puhkeamaisillaan! Tiedätkös, minun teki niin kovasti mieleni hypätä rattailta eilen asemalta tullessani ja taitella metsästä suuren kimpun kukkaan puhkeavia sireenejä. Vihreä metsä tien varressa oli niin ihmeen viettelevä.

Hilja. Voimmehan mennä sinne tänään. Taittelemme sireenejä ja asetamme vesilaseihin joka ikkunalle ja pöydälle.

Helmi. Ja telmimme ja heiskaroimme metsässä kuin karitsat! Kyllä sinä olet onnellinen, kun kotisi on täällä maalla, luonnon helmassa!

Hilja. Olenhan minä ... nyt kun sinä tulit...

Helmi (katsoo utelevasti). Miten sinä, pikku muruseni, sait täällä talvesi kulumaan?

Hilja. Kysys muuta! Olla ensin niin monta talvea ilosessa kaupungissa, hyvien toverien seurassa — ja sitte hautautua tänne...

Helmi. Rauhallista täällä lienee elämä talvella?

Hilja. Olin aivan kuin elävältä haudattuna! Olisin tullut niin mielelläni kaupunkiin, mutta mitäs minä siellä enää ... kouluaikani oli jo lopussa. Ja isä-ukko, se aina jaarittelee siitä "maahengestään" — ikäänkuin minun pitäisi tuota päätä valmistautua jonkun maanmyyrän karjapiiksi!

Helmi. Mutta entäpä, jos emännäksi...?

Hilja. Vai ... sinä sokeritoppani! Kuka kunnan talonpoika minusta hupakosta huolisi! En minä osaa kantaa suuria avainkimppejä, keittää ja paistaa ja komennella suurta piikalaumaa...

Helmi. Etkö, nupukkani... Mutta, asiasta toiseen! Tottakai sinulla on täällä hyviä ystäviä, seuraa, jonka kanssa joskus saat hupaila?

Hilja. Ettäpä jos olisi! En minä, hilsuseni, ole täällä oikein harmoniseerannut. Pojat ja tytöt elävät täällä niin toisissa, omissa maailmoissaan ja minä ... niin, minä olen heille melkein vennonvieras, istun ja huokailen yksikseni. Tiedätkös, *Helmiseni*, että minulla on ollut täällä niin ikävä, *niin ikävä* väliin, että on tehnyt mieli keksimään jos mitä hullutuksia...

Helmi (hyväillen). Mitä sinä olet keksinyt?

Hilja. Jos mitä...! Tiedätkös, että minä olen ihan aikonut karata täältä... Olisin varmaan livistänyt tieheni, jos olisin vähänkin tietänyt minne mennä ... ja miten saada isältä matkarahat...

Helmi. Oletpa sinä romantillinen!

Hilja. Ja kerran minä juoksin — keskellä yötä — nurkkatansseihin tuonne kylän laidalle...

Helmi (uteliaana). Millaista siellä oli?

Hilja. No, tanssin jylkytystä ... sellaista pölkkytanssia ... jotkut pojat olivat "hiprakassa", kuten sanoivat, ja vähän melusivat. Minuun katsoivat kuin "lehmä punaseen veräjään". Joku pojista pyysi minua tanssiin, mutta vei niin kankeasti, ettei se ollut hauskaa.

Helmi. Minäkin tahtoisin kerran mennä...

Hilja. Voimmehan mennä, jos tahdot. Niillä on niitä joka viikko.

Helmi. Kuules, etkö sinä ole ollut edes kirjevaihdossa?

Hilja. Niinkö kirjevaihdossa? (Naurahtaa hämillään). Olenhan minä ollut sinun kanssasi...

Helmi. Etkö muitten toverien?

Hilja. Kenen sitte? Sinähän olet minun ainoa paras ystäväni maailmassa!

Helmi. No, esimerkiksi — Arvo Ungermon kanssa?

Hilja. Senkö velikullan? En, en.

Helmi. Mutta sinähän pidit hänestä? Vai —?

Hilja. Totta kai — kuka nyt ei pitäisi niin hauskaista pojasta...

Helmi. Kyllä sinä ... kyllä sinä pidit vähän enemmänkin kuin muut...

Hilja. No, elä nyt, Helmi!

Helmi. Ja hän oli sinuun innostunut enemmän kuin kehenkään.

Hilja. Helmi!

Helmi. Ja luulenpa, että hän on vieläkin!

Hilja. Jopahan vaan ... sellainen huitukka ... ei enää minua muistakaan ... tuskin tuntisi, jos vastaan tulisi...

Helmi. Eiköhän hän vaan yhä haaveile sinusta. Ihanhan se hulivili muuttui toiseksi ihmiseksi sinun lähdettyäsi. Eikä häntä vielä nytkään näy missään, vaikka ennen oli sinun kanssasi kaikkialla. Hän on kuin pelkkää kaihoa ja ikävää...

Hilja. Eihän hän ole minulle edes yhtään kertaa kirjottanut. Ei hän minua muista ... enkä minä häntä ... mutta puhutaan nyt jostakin muusta!

Helmi. No, olkoon sitte! (Hilja vaipuu haaveilemaan.) Ja nyt, nyt sinä kuitenkin muistelet häntä...

Hilja. Enpähän ... sellaista veitikkaa! (Hymyilee yksikseen.) Mutta hän oli sittenkin pohjaltaan hyvä poika, vaikka se niin paljo hullutteli... Eikö sinustakin ollut?

Helmi. Oli, oli! Kuule, minä kirjotan hänelle ja kutsun käymään...?

Hilja. Kutsu vaan!

Helmi. Ja sittepä meillä on hauskaa! Kenties saadaan vielä kihlajaiset...

Hilja. Ole nyt...

Helmi (kiintyy äkkiä pianoon). Mutta sinäpä kai soittelet täällä paljo ikävissäsi, kun sulla on piano?

Hilja. Enpä niinkään. Tiedäthän etten minä ole liialla musikaalisuudella pilattu. Ja siksi toiseksi ... eipä tuo piano täällä tahdo pysyä vireissäkään...

Helmi. Eikö vireissä?! Sehän ... soittelin sillä jo tänä aamuna ... sehän soi kuin paras konserttiflyygeli! (Menee pianolle ja soittaa ulkomuistista.) Nuppuseni, kyllä sinun korvasi on täällä maalla kovin herkistynyt! Minusta tämä on parhaassa vireessä oleva piano mitä olen nähnyt...

Hilja. Oli täällä joku kuukausi sitten virittäjä, mutta (nielee lopun kuulumattomiin).

Helmi. Tätä minä, nuppuseni, en yhtään ymmärrä...

Tanu (tulee ulkoa ja yrittää mennä salin läpi väenpuolelle, mutta pysähtyy). Kas, oletko sinä täällä, Hilja! En ole tullut sanoneeksi sinulle, että pianonvirittäjä tulee tänään.

Hilja (hätäisesti hämmästyen). Pianonvirittäjä!

Tanu. Kah! — Hän tulee tänään — En ole tullut ennen sanoneeksi, mutta eipä tuohon taida valmistuksia tarvita. Tuossahan tuo kone on aina tavattavissa...

Hilja (hätäytyneenä). Mutta mistä isä tietää...

Tanu. Kah ... itsehän valitit joku viikko sitte, että se rustinkisi on taasen epävireessä...

Hilja. En minä sitä tarkottanut ... mutta mistä isä tietää, että hän tulee...?

Tanu. Ettäkö "hän tulee"... Sepä myös kysymys! Tietysti hän ilmotti tulostaan...

Hilja. Miten hän ilmotti...?

Tanu. No, kirjeellä tietysti ilmotti! Toissa päivänä tuo tuli ... mutta mikä sinut on tehnyt tuollaiseksi hupakoksi?

Hilja. Millainen se kirje on ... isä, missä se on ... saanko minä nähdä sen, saanko?!

Tanu. Senkö kirjeen! Mitä kummaa siinä ... ihanko sinä tosiaankin olet tullut hupsuksi...

Hilja. Missä se on?

Tanu. Niin kirjekö? — Mihin lienen viskannut — ja mitä kummaa sinä sillä tekisit?

Hilja (syrjään). Miksi hän kirjotti isälle eikä minulle. (Ääneen.) Isä kulta, mitä hän kirjottaa...?

Tanu. Hehe ... mitä sellainen asiamies tarvitsisi kirjottaa! Sanoi tulevansa tänään ... toivoi saavansa hevosen asemalle, jos sieltä on enemmän matkaa ... pitkältä tästä nyt ei ole asemalle, mutta voihan tuolle lähettää hevosen.

Hilja. Eikö hän mitään muuta kirjottanut...?

Tanu. Mitäs hän "muuta" ... jätä jo tuo höpsimisesi!

Helmi. Tuleeko teille pianovirittäjä! Pianohan on niin hyvässä vireessä kuin mikäkin...

Hilja (Helmille). Vaiti herran nimessä! (Kaikille.) Niin juuri, niin hyvässä vireessä kuin mikäkin vanha patarämä, kuin Mustikkalan muorin lehmänkello, kuin vanhan kirkon raakkiurut ... niin, juuri niin...

Tanu. Hehe ... ompas se kaluksi ehtinyt rotiskoitua! Taitaapa olla koko laitos mokomakin rämävärkki ... tuskin on kuukautta kulunut, kun oli "stämääjä" ja kohta tuli taas uuden rustaajan tarvis. Enhän minä kyllä hänestä ymmärrä, mutta kyllä sen hinta nousee, jos joka kuukausi pitää laittaa...

Hilja. Mutta kun se viritti niin huonosti se edellinen ... se ei ole kunnossa ... ei ole, ei, ei... (On purskahtamaisillaan itkemään).

Tanu (kummissaan). No, no! Saahan tuota koettaa uutta laittajaa! (Menessään mumisten.) Mutta taitaa olla vika soittajassakin...

Helmi. Sinua taitaa huvittaa ne virittäjät...

Hilja. No, sinäkin siinä...

Tanu (Katrille, joka tulee ovesta vastaan väenpuolelta). Siinähan sinä tulet! Minun piti tulla juuri kysymään mihin sinä lähetit sen Renki-Villen, kun hänen olisi pitänyt mennä raudikolla asemalle, hakemaan sitä — —

Katri (keskeyttäen). Hyvänen aika, sehän jo meni sinne! Kun näin sinun niin kiintyneen niittokoneesi laittamiseen, ajattelin, että pidän huolen asiasta ja lähetin Villen asemalle.

Tanu. Sepä hyvä, että lähetit! Sittenhän pääsen taasen puuhiini. (Menee ulos; Katri, otettuaan salista jonkun esineen, menee väenpuolelle.)

Hilja (hetkisen vaitiolon jälkeen heittäytyy hämmentyneenä, nyyhkyttäen Helmin povea vasten). Herranen aika sentään!

Helmi (hyväillen hänen tukkaansa). Mikä kumma sinua vaivaa?! (Nostaa hänen päänsä ja katsoo silmiin.) Hilja! — Nyt minä en yhtään ymmärrä sinua. — Onko se pianovirittäjän tähden? — Siinä jutussa taitaa piillä jotakin...

Hilja (jonka silmät alkavat omituisesti loistaa). Mitähän tästä tulee?!

Helmi. Mistä ... pianovirittäjästäkö?

Hilja (säkenöiden). Voi, Helmi, hilsuseni, — jospa tietäisit...!

Helmi. Ihanhan sinä, nupukkani, minut halkaset uteliaisuuteen! — Ethän vain ... et suinkaan sinä liene hassastunut tuohon pianovirittäjään...

Hilja. No, taas sinä ... enhän minä ole häntä nähnytkään!

Helmi. Miksikäs sinä sitte ... koskeeko se ollenkaan pianonvirittäjää?

Hilja. Kyllähän se koskee...

Helmi. Mutta millä tavalla?

Hilja. Eihän se ole pianonvirittäjä...

Helmi. No, sepäs sotkua! Se koskee sitä ... eikä kuitenkaan ole hän! Mitä kummaa se sitten on ja mitä se koskee?

Hilja. Helmikulta, kuulehan nyt! Se, joka kohta tulee, ei ole *oikea* pianonvirittäjä.

Helmi. Nytpä ihmeissä ollaan! Selitä herrantähden sitte, mitä tämä kaikki merkitsee!

Hilja. Minua hävettää niin, *niin* kovasti, että pitäisi ihan maahan vajota. Mutta kyllä kai minun täytyy se kaikki kertoa sinulle.

Helmi. Ja kerrokin nyt jo pian! Ihanhan sinä tapat minut!

Hilja (ujostellen). Se johtui kaikki hupsusta päähänpistosta tai oikeastaan siitä, että minulla oli täällä talvella niin kovasti ikävä yksinäni. Koetin miettiä jos joitakin keinoja pyrähtääkseni pois maailmaan, mutta mitään pelastavaa kättä ei ojentunut. Sitte eräänä päivänä huomasin lehdessä ilmoituksen, jossa joku nuori herra halusi päästä maisemakorttien vaihtoon. Se oli sepitetty niin hauskaasti ja fiksusti, että aivan nauratti. Minulla on se leikattuna lehdestä ... jos tahdot, niin käyn etsimässä —?

Helmi. Kyllä, mutta kerrohan nyt! Vastasitko sinä siihen...?

Hilja. Helmi rakas ... olen niin hämilläni ... mutta ethän kerro vaan kellekään...

Helmi. En, en, hupakkoni!

Hilja. Niin, minä lähetin kortin. Vaihdettiin ensin kortteja ... ja sitte kirjeitä ... eli en minä hänelle ole pitkältä kirjottanut, mutta hän... Oi, hänen kirjeitään! Sellainen velikulta, niin ilonen ja reipas, mutta samalla niin hyvä ... hänen täytyy olla oikein hauska ja hyvä poika ... ja viisas hän myös on! Hän kirjottaa niin kauniisti ja runollisesti! Ja ihan runojakin hän on tehnyt! — Odotahan, pistäydyn ne heti noutamassa...

Helmi. Kuule, kerrohan nyt ensin! Mikä hänen nimensä on?

Hilja. Hänen nimensäkö? Sitä en tiedä... Kirjeeni olen osottanut Mikko Vilkastuksen nimelle. Mutta tietysti se on salanimi. Hänen oikeaa nimeään en tosiaankaan tiedä...

Helmi. Ja sinä olet ollut kirjevaihdossa, ilman asiaa, ihan tuntemattoman henkilön kanssa!

Hilja (hämillään). Niin kyllä...

Helmi. Onko hän edes minkä näkönen? Totta kai olet saanut hänen valokuvansa?

Hilja. En ole saanut ... ainoastaan kirjeistään hänet tunnen...

Helmi. Kuinka hullua! Mutta ... missä yhteydessä hän on ... onko hän jossakin yhteydessä tuon "pianonvirittäjän" kanssa?

Hilja. Hänhän se "pianonvirittäjä" juuri on.

Helmi. Ai! — Mutta miten ihmeellä se on mahdollista?

Hilja. Kirjevaihtomme jatkuessa hän alkoi ehdotella, että hän saisi tavata minua persoonallisesti. Toivoi minun joko käyvän kaupungissa, jossa tapauksessa hän lähettäisi teatteripiletin "tietylle paikalle" — tai että voisoin keksiä jonkin syyn, joka antaisi hänelle aihetta käydä kotonamme. Rohkasin vihdoin itseni ja lupasin hänen tulla tänne "pianonvirittäjänä". Ajattelin, että hänen pianon kanssa puuhaillessaan minulla on tilaisuus ottaa hänestä selkoa. Ja jos hän ei ole hieno ja miellyttävä — saa hän mennä menojaan.

Helmi. Oletko sinä ilmottanut hänelle oikean nimesi?

Hilja. En kuin talomme nimen vaan — sitte, kun lupasin hänen tulla.

Helmi. Mutta — sain äsken sen käsityksen, että hän on kirjottanut isällesi, ettetkähän sinä tiennyt hänen

tulevan tänään?

Hilja. Niin, ajatteles miten harmittavaa! Hän kirjottaa isälle, josta minulla ei ole aavistustakaan, eikä anna pienintäkään vihiä tulostaan minulle! Hän kai luulee...

Helmi. Hän kai on pitänyt sopivampana ilmottaa isännälle, kun kerran tulee "asioissa".

Hilja. Kyllä minä olisin myös tahtonut tietää. Ei hän ole tiennyt isäni nimeäkään...

Helmi. Se kai on kirjottanut "Sillanpään isännälle"...

Hilja. Niin on tainnut. (Ulkoa kuuluu ratasten tärinää, joka pysähtyy pihalle.) Nyt!! Nyt se jo taitaa tulla!

Helmi. Sulhasia taloon...!!

Hilja. Voi, mihin minä juoksen...!

Helmi. Pysy paikallasi vaan! Eihän tuo nyt niin pelottava liene...

Renki-Ville (tulee häthätää perältä). Asemalta toin kirjan neidille! (Antaa kirjeen Hiljalle ja menee touhussaan pois.)

Hilja. Kiitos, Ville! — Oi, se on häneltä! (Repii kiireesti auki.) Häneltä se on. (Lukee kirjettä, joka vapisee hänen käsissään.)

Helmi (rientää hänen olkapäänsä yli kurkistamaan). "Autereinen enkelini!" — Ai miten autereista! — "Oi, miten kuokuva riemu täyttääkään mieleni, kun vihdoinkin saan sen autuuden, että minulla on lupa polkea samoja tanhuvia, joilla elämäni ihanin unelma liihottelee..." — Oh, miten tungettelevaa! On kuin jo olisi kihloissa! — "Saan astua siihen verhottuun pyhäkköön, josta olen saanut vastaanottaa ne lyhyet, mutta sitä sulosemmat rivit. Riennän tuulen nopeudella ja olen — —"

(*Tanu* ja *Koskinen* tulevat perältä. *Koskinen* on lihavahko, keski-ikäinen herrasmies, kuluneenpuolisissa matkapukimissa, tummahko kaulahuivi kaulassa.)

Tanu. Olkaa hyvä ja astukaa sisälle — —

Helmi. Minä poistun.

Hilja. Et saa mennä! Ole vaan täällä ... tiedäthän kaiken ja saat olla mukana mitä tapahtuneekin.

Tanu. Ja tässä on piano.

Koskinen. Hehe ... kyllä se sivistys levenee nykyaikana ... sellaisetkin instrumentit hankitaan talonpoikaistaloihin...

Helmi (Hiljalle). Tuollainen hölmö!

Tanu. Tyttäreni valittaa, ettei se ole vireessä, vaikka äskettäin oli laittaja.

Koskinen. Kaunis instrumentti...

Hilja (rohkenee vasta nyt nostaa katseensa). Tuonnäkönen könttyrä!

Tanu. Kaunis, niin — mutta kyllä se on kalliskin. Ja yhä kalliimmaksi tulee, jos joka kuukausi pitää olla laittaja.

Koskinen. Sepä ikävää!

Tanu. Ettekö tahdo koetella sitä?

Koskinen. Koetellako? Te olette kovin kohtelias — mutta valitettavasti minä en osaa soittaa rahtuakaan...

Tanu. Niin, eihän se taida ollakaan välttämätöntä teidän ammatissanne. Taiteilijat ovat erittäin, ja erittäin...

Koskinen (nauraa täydellä naamallaan). Eihän meidän ammattiimme tosiaankaan kuulu konserttien antaminen...

Hilja (Helmille.) Kuinka hän sentään käyttäytyykin tyhmästi! Oh, minun unelmani, minun "vilkastukseni!"

Helmi (nauruun pidätellen.) Sellainen sokea sulhaspoika!

Hilja. Hänhän näyttölee vierasta roolia ... vaikka kyllä hän sentään saisi näyttölläkin paremmin...

Tanu (on avannut pianon kannen). Olkaa siis niin hyvä!

Koskinen. Olkoon nyt menneeksi sitte, koska niin välttämättömästi tahdotte. (Pompauttelee kömpelösti koskettimia ja vetäsee sitte kädellään pitkän skaalan.) Ehei, ei tule vanhasta konkaria, sanotaan!

Tanu. Voitteko huomata siinä mitään vikaa?

Koskinen. Hehe ... niin vikaako? Ehe ... en minä voi. Toisellaan siihen tarvitsee olla mies. — Minusta muuten pitäisi jo käydä asiaan. Emäntänne muistaakseni kirjotti minulle nuoresta naudasta, joka tarvitsisi pelastusta ähkystä — vai mikä sitä nyt vaivannee...

Helmi (Hiljalle joka tulee hyvin hämilleen). Hihihihhi ... "nuori nautaa — ähkystä..."

Soinne (tulee peräovesta matkalaukku kädessä). Hyvää päivää!

Tanu. Päivää...

Soinne. Oletteko talon isäntä — jos saan luvan kysyä?

Tanu. Olenhan minä tässä sitä virkaa pitänyt.

Soinne (kumartaen). Nimeni on Soinne, olen pianonvirittäjä. (Hämmästys.)

Tanu. *Tekö* olette pianonvirittäjä!? (Koskiselle.) Kukas *te* sitte olette?

Koskinen. Hehe ... luulitteko te minua pianonvirittäjäksi... Ehei, minä viritän vain nautoja paremmin ammuviksi ... olen eläinlääkäri.

Tanu. Niinkö? Siitä oli Katrin kanssa tosiaankin puhetta, että teidän piti tulla sen Mansikin tähden. Anteeksi ... on niin paljon ollut puuhaa tänään, että menee aivan sekasin...

Koskinen. No, ei mitään, ei mitään!

Soinne. Tässä ovat nähtävästi roolit vaihtuneet. Sillä pehtori, pihalla jouduttuaan vastatuksin, otti minut ylipuhutellakseen ja tahtoi kaikin mokomin viedä katsomaan jotakin sairasta nautaa. Mutta kun hän sattui jotenkuten mainitsemaan, että isäntä asioitsee pianonvirittäjän kanssa, riensin tänne ammattiveljeä katsomaan.

Hilja. Oi, hän se on!

Helmi. Tuo nyt ei ole hullumpi ... ainakaan "nautanvirittäjän" rinnalla...

Tanu. No, niinpä saa sitte herra Soinne pitää huolta pianosta. Me voimme lähteä Mansikkia katsomaan.

Koskinen. Sitä alaa minä kyllä ymmärrän (menee Tanun mukana perälle).

Soinne. Saan siis luvan, neidit? (Istuu pianon ääreen ja verkalleen purkaa esineitä käsilaukustaan, lyö sitte "A:n" ääniraudallaan ja näpsäyttelee pianon koskettimia, vertailevasti kuunnellen. Sillaikaa tytöt keskustelevat hiljaisella äänellä.)

Hilja (hämällään). Mitä sinä pidät hänestä?

Helmi. Eihän hän minun tähteni tullut ... mitä itse pidät?

Hilja. Hänhän on sorja...

Helmi. Tavallisen ... mutta minusta hänen pukunsa ei osota yhtään hyvää aistia.

Hilja. Sehän on vain valepuku.

Helmi. Onko tuo pitkä tukkakin valetukka...?

Hilja. Sehän on musiikitukka...

Helmi. Noin suortuvainen ja vanukkeinen!

Hilja. Niin, huolimaton hän on...

Helmi. Mutta miksi hän ei puhu mitään?

Hilja. Niin, on kuin ei huomaisikaan...

Helmi. Minä menen pois. Hän kai odottaa pääsevänsä kahden kesken. (Helmi menee Hiljan kamariin, jonka jälkeen seuraa pitkähäkö äänettömyys. Hilja nypläilee hämillään ja jännitettynä ompelustaan. Soinne väänentelee avaimellaan ruuveja pianon sisältä, jolloin kuuluu kiristyväin kielten kirkuna)

Hilja. Eikö ... eikö hän siis todellakaan aijo puhua mitään?

Soinne (keskeyttää työnsä ja kääntyy ympäri). Neiti...

Hilja. Haluatteko jotakin?

Soinne. Saanko pyytää neidiltä pientä suosionosotusta —?

Hilja (kainosti). "Suosio" on suuri sana...

Soinne. En voi huomata mitään vikaa virityksessä.

Hilja (läheten pianoa). Jospa tietäisitte millaisessa virityksessä ... millainen mielentilani on...

Soinne (kummastellen). Teidän, neiti! (Katsoo Hiljaan kuin pelästyneenä.)

Hilja (syrjään). Onko pelko ainoa vaikutus, jonka olen tehnyt häneen! (Ääneen.) Niin, olen niin tuskaisen ahdistuksen vallassa, etten ole eläessäni sellaista tuntenut. Enkähän olekaan ikinä ollut tällaisessa asemassa...

Soinne. Kentiesi kalske ärsyttää neidin hermoja?

Hilja. Ei, ei ... jatkakaa te vaan viritystänne ... viereisessä huoneessa voi olla joku...

Soinne (lyö jälleen muutamia akordeja). Vakuutan että aina kolmiviivaiseen C:hen asti on kaikki niin heleän puhdasta kuin olla voi. (Nousee.) Ainoastaan yhtä seikkaa pyydän teiltä, neiti — antakaa minulle — —

Hilja (hämmästyen). Mitä?! Ei, ei vielä, ei — —

Soinne. Mutta, neiti — —

Hilja. Enhän edes tiedä teidän nimeännekään...

Soinne. Nimeänikö?! — Kuulkaa nyt neiti! Antakaa nyt jotakin, jolla voin tästä pyyhkiä tomun pois...

Hilja. Millainen veitikka! (Tuo veikeästi tomuviuhkan uunin luota.) Tässä, olkaa niin hyvä!

Soinne. Kiitos! (Alkaa pölyyttää pianoa.)

Hilja (jää houkuttelevan näkösenä seisomaan pianon luo ja heittää kuin sattumalta toisen palmikkonsa yli olkansa rinnalleen. Syrjään). Milloin hän lakkaa näyttelemästä? (Kohta ääneen.) Katsokaas, täällä ei ole enää ketään!

Soinne (kummastellen). Eikö ketään —? Onhan meitä ainakin kaksi, näemmä... (Pölyyttää edelleen).

Hilja (vetäytyy nousevalla suuttumuksella pianon luota etualalle). Tuollainenko hän on! On kuin ei tuntisikaan kuka olen! Ja minunko pitäisi tässä seista koko päivä odotellen... (Äkkiä astahtaa Soinnen luo.) Riittää jo, herraseni ... olkaa huitomatta tuolla tavoin!

Soinne (taukoaa pelästyen). Oo, onko neiti ... niinkö todellakin häiritseen?

Hilja. En tahdo valehdella, en teeskennellä. Tietänette kai, että ensimmäinen juna lähtee asemalta tunnin kuluttua ja tästä viipyy asemalle mennessä hyvän aikaa... Onnea matkalle ... kohtalo on toisin määrännyt...

Soinne. En ymmärrä, neiti...

Hilja. Sydäntä ei voi pakottaa — ja enempiä selityksiä ei tarvita. Siitähän oli sovittu kirjeessä, että yksinkertainen kielto riittää. Olette nyt saanut kiellon — ja rientäkää pois, ennenkuin isä tulee takasin!

Soinne. Mutta tosiaankin ... meistä jommankumman pään täytyy olla pyörällä... (Alkaa sääliä kapineitaan laukkuun).

Hilja. Vieläkö te solvaatte minua! Tietäkää, että välimme on kokonaan selvillä... (Aikoo mennä kamariinsa).

Soinne. Mutta, neiti...

Hilja. Kaikki olkoon unohdettu!

Soinne. Te todellakin unhotatte kaikki ... pitäisikö minun lähteä ihan ilman —

Hilja (keskeyttäen). Ihan ilman toivoa — kaikki on selvillä...

Soinne. Ilman korvausta! Siinä tosin ei ollut paljo virittämistä ... mutta tällainen pitkä matka, menetetty päivä ja... Minä vaadin — —!

Hilja (jalkaa polkasten) Kuinka! Viitsittekö te sellaisilla syillä! Koko ijäksi! — Ei, vaikka maailma räjähtäisi tällä hetkellä!

Soinne. Jos katsotte arvollenne sopivaksi, niin voinhan saada korvauksen oikeuden kautta...

Hilja. Hävetkää! Ja marssikaa tiehenne! (Purskahtaa itkuun.)

Soinne. Kyllä — kun vaan saan kympin.

Helmi (tulee kiireesti). Mitä, herran nimessä, täällä tapahtuu?

Hilja. Oi, Helmi, mihin onnettomuuteen minä olenkaan joutunut!

Piika-Mari (tulee ulkoa). Tuolla ulkona seisoo eräs herra: sanoo, että häntä on kutsuttu ja että hän on se pianonvirittäjä — —

Hilja. Jumalani!! (Lysähtää tuolille.)

Helmi. Vieläkö yksi "pianonvirittäjä!"

Piika-Mari. Mitä minä sanon sille herralle?

Helmi. Kuuletko sinä, Hilja?

Hilja. Tulkoon vaan ... tulkoot kaikki yhdellä kertaa! (Mari menee.)

Helmi. Kyllä sinä, Hilja, olet nyt vyyhteen sotkeutunut...

Hilja. Oi, elä sinä jätä minua ... jospa tästä vielä selviäisin...

Arvo Ungermo (tulee). Rauha taloon!

Helmi ja *Hilja.* Arvo Ungermo!!

Helmi. Sinäkö se...!

Hilja. Oletko se todellakin sinä?!

(Ällistyksensä selvittyään rientävät Helmi ja Hilja Ungermoa tervehtimään, melkein hänen rinnalleen heittäytyen.)

Arvo. Herrantertut! Täällähän minä tapaan teidät — kokonaista kaksi yhden sijasta!

Helmi. Niin, pikku Hilja otti minutkin tänne kesälaitumelle.

Hilja (hämillään). Mutta kuinka? (Kuin rukoillen.) Ethän *sinä* vain ollut se...

Arvo (nauraen). Tunnethan sinä kai minut...

Soinne. Minulla täällä ei ole enää mitään tekemistä ... ja juna lähtee pian ... saanko sentähden pyytää hyvällä kymmenen markkaa...

Katri (tulee nauraen vasemmalta). Kas, täällähän ne ovatkin molemmat herrat! Olipa se hassua! Tanu on jo minulle kertonut koko selkkauksen... No, kumpi teistä nyt on pianonvirittäjä, kumpi tohtori...

Arvo. Anteeksi, mutta minä en ole vielä tohtoriksi asti ehtinyt...

Soinne. Minä olen pianonvirittäjä. Se on jo kunnossa ... onko muuten kaikki kunnossa, sitä en tiedä (vilkasee Hiljaan kummallisesti hymyillen). Mutta juna lähtee tuossa paikassa ja minun pitäisi joutua ...

pyytäisin saada kymmenen markkaa...

Katri. Käyn heti noutamassa. (Menee väenpuolelle.)

Hilja (Arvolle hiljaa.) Täällä, kuten näet, on toinenkin pianonvirittäjä. Sinun ei siis sovi sellaisena esiintyä ... isä oli ehtinyt kutsua oikean virittäjän...

Helmi. Täällä on jo ollut kaksikin virittäjää sinua ennen...

Hilja. Niin, eläinlääkäri oli saapunut kipeän nimikkolehmäni tähden ja luulimme häntä ensin sinuksi ... ja äiti nähtävästi luulee vielä sinua häneksi...

Helmi. Ja Hilja on pitänyt teitä kaikkia kosijoinaan...

Hilja. Hyi, sinua!

Katri (tulee seteli kädessä). Tässä, olkaa niin hyvä! (Nauraen.) Ja jos haluatte saada lasin lypsylämmintä maitoa, niin tuodaan tuossa paikassa...

Soinne. Ei, kiitos! — Väärinkäsitys karjapihassa ei muuten ollut läheskään niin kummallinen kuin tapahtuma pianon ääressä...

(*Hilja* on tullut lähelle *Soinnetta* ja katsoo häneen rukoilevasti.)

Soinne. Neuvon virkaveljeäni, ettei hän käyttäisi tomuviuhkaa. Neiti ei sitä suvaitse. No niin, hyvästi vaan! (Menee ulos.)

Katri. Mitä hän oikein tarkoitti? — No, vähätpä hänestä! — Istukaa, herra tohtori, olkaa niin hyvä — tai proviissori, miksi teitä saa karahteerata...

Arvo (iskien silmää tytöille). Olen altis palvelukseenne, emäntä hyvä! (Istuu tuolille ja emäntä sohvalle. Tytöt kuiskuttelevat ilosesti, Hilja samalla vähän kainostellen.)

Katri. Olettehan sen jo nähneet. Onko syytä toivoon?

Arvo. Kaikki on kuten luulinkin, kuten alusta alkaen arvelin. (Silmäilee Hiljaan.) Mutta iloni näkemästäni on suurempi kuin rohkenin toivoakaan...

Katri. Sepä hauskaa kuulla! Olen itse valvonut karjani hoitoa...

Arvo (Hiljaa silmäillen). Teille on oleva kaikkea iloa ja kunniaa hänestäkin...

Katri. Niinpä niin, siitä kipeästä, Hiljan nimikosta. Se oli vielä muutamia päiviä sitten niin voimakas ja hyvinvoipa...

Arvo (kuin edellä). Minusta hänen viehättävä sulonsa, herkkä herttaisuutensa ja runollisuutensa...

Katri. Se oli kummaa miten se niin äkkiä puuskahti. Näyttääkö teistä siitä vielä tulevan kalua?

Arvo (kuin edellä). Minusta hän näyttää yhtä raittiilta kuin konsanaan ... jollei paljo viehättävämmältä entisestään...

Katri. Kuinka? Joko se toipuu? Ompa se ilahduttavaa! Mutta ettekö pitäisi terveellisenä, että sille annettaisiin kipallinen kalkkivettä?

Arvo. Enpä juuri. En luule hänen ollenkaan siitä ilostuvan...

Katri. Menetelkää vaan sen kanssa miten parhaaksi näette. Se on kokonaan vallassanne — ja olen hyvin kiitollinen, jos sen voitte pelastaa.

Arvo. Miten onnelliseksi, emäntä hyvä, minut teettekään! Siispä ilman pitemmittä puheita rohkenen pyytää — —

Tanu (astuu sisään eläinlääkäri edellään). Ka, täälläkö sinä, Katri, olet? Olimme tohtori Koskisen kanssa juuri Mansikkia katsomassa — —

Katri (ällistyen). *Tekö* olette tohtori?!

{*Koskinen* kumartaa}.

Tanu. Mutta hänestä on arveluttavaa, että se voisi vielä parata. Sille pitäisi olla — ka, mitä se nyt olikaan?

Katri (Tanua kuulematta Arvolle). Mutta kukas *te* sitte olette?

Tanu. Ka, sinullahan on täällä vieraita, näenmä...

Arvo. En ole mikään tohtori, ainoastaan ylioppilas. Saanko luvan esittäytyä? Nimeni on Ungermo, kauppias Ungermon poika, Hiljan koulutovereita ja myös tämän toisen neitosen. (On kätellyt puhuessaan emännän ja isännän, Hiljaa kätellessään kuiskaa veitikkamaisesti.) Mikko Vilkastus, jos saan luvan! (Ääneen.) Läksin sieltä kaupungin pölystä pienelle virkistysmatkalle ja sivutse kulkiessani pistäysin katsomaan vanhoja tovereita...

Katri. Vanhojapa tosiaankin ... olette hyvin tervetullut!

Tanu. Meistä maalaisista on hyvin hauskaa nähdä kaupunkilaisia luonamme.

Katri. Siellä olisi päivällinen valmiina, jos herrasväki olisi niin hyvä! Riennän edellä käskemään lisää lautasen. (Menee.)

Tanu. Käykää pöytään, käykää pöytään. (Arvo pidättelee Hiljaa jäämään jälkeen ja odottelee Helminkin poistumista.)

Helmi. Ai, häiritsenkö?

Hilja. Et, et. (Arvolle.) Tunteehan Helmi koko jutun.

Arvo. Niinkö! (Helmi menee.) No, oletko sinä nyt kovasti pettynyt?

Hilja. Mistä pettynyt?

Arvo. Kun olinkin tällainen.

Hilja. Oi, en! Olen niin ilonen ... kun et vaan koskaan naura kirjevaihdollamme...

Arvo. Minäkö nauraisin! Nauraisinhan samalla itselleni ... vaikka kyllä minä arvasin jo ensi kortistasi sinut sinuksi. Eivät kirjeeni muuten olisi olleet sellaisia...

Hilja. Ja sinä saatoit sillä tavalla minua narrata?

Arvo. Enhän narrannut... Mutta nyt on asia jo polttopisteessään. Ennenkuin voin jäädä hetkeksikään taloon, on sinun vastattava. Siis: jaa vai ei?

Hilja (kainosti). Mutta pitihän ensin — persoonallisesti tutustua...

Arvo (hellästi). Hilja rakas! Unhottakaamme jo kaikki tämä hulluttelu ... ja vastaa!

Hilja (herkän iloisesti). No — jaa.

Arvo. Siis olet mun! (Syöksyy Hiljaa kohden ja Hilja heittäytyy hänen syliinsä.) Olet siis minun ... minun ... minun ... minun...

Katri (ovesta tullen). Mihinkä ne — —? Aha! (Arvo ja Hilja tempautuvat hämillään erilleen.)

Arvo. Emäntä hyvä...!

Hilja. Äiti kulta...

Katri. Mitä te olette tehneet, lapsukaiset?

Arvo. Saanhan hänet, emäntä...?

Hilja. Ja minä hänet, äiti...?

Katri. Sepäs on hätää! Minä ainakaan en osaa sanoa mitään tuota päätä ... ja mieti nyt, Hilja, sinäkin vähän!

Arvo. Meillähän ovat jo vanhat pohjat...

Hilja. Niin vanhat pohjat, äiti...!

Helmi (pyörähtää sisään, silmää altakulmainsa nuoriin ja syöksyy kohta Hiljaan syliksi). Oi, onnea, onnea...!

Tanu (huutaa väenpuolelta). Mihinkäs se huvimatkiija emäntäväen pidätti?

Katri (Tanulle vastaten). Tuskinpa aavistat mitä joukkoa täältä tulee... No, lapset, käykääpäs sisälle isän eteen! (Menevät, emäntä ja Helmi edellä, jälestä Hilja ja Arvo käsikädessä.)

*** END OF THE PROJECT GUTENBERG EBOOK PIANONVIRITTÄJÄ: YKSINÄYTÖKSINEN SELKKAUS

Updated editions will replace the previous one—the old editions will be renamed.

Creating the works from print editions not protected by U.S. copyright law means that no one owns a United States copyright in these works, so the Foundation (and you!) can copy and distribute it in the United States without permission and without paying copyright royalties. Special rules, set forth in the General Terms of Use part of this license, apply to copying and distributing Project Gutenberg™ electronic works to protect the PROJECT GUTENBERG™ concept and trademark. Project Gutenberg is a registered trademark, and may not be used if you charge for an eBook, except by following the terms of the trademark license, including paying royalties for use of the Project Gutenberg trademark. If you do not charge anything for copies of this eBook, complying with the trademark license is very easy. You may use this eBook for nearly any purpose such as creation of derivative works, reports, performances and research. Project Gutenberg eBooks may be modified and printed and given away—you may do practically ANYTHING in the United States with eBooks not protected by U.S. copyright law. Redistribution is subject to the trademark license, especially commercial redistribution.

START: FULL LICENSE
THE FULL PROJECT GUTENBERG LICENSE
PLEASE READ THIS BEFORE YOU DISTRIBUTE OR USE THIS WORK

To protect the Project Gutenberg™ mission of promoting the free distribution of electronic works, by using or distributing this work (or any other work associated in any way with the phrase “Project Gutenberg”), you agree to comply with all the terms of the Full Project Gutenberg™ License available with this file or online at www.gutenberg.org/license.

Section 1. General Terms of Use and Redistributing Project Gutenberg™ electronic works

1.A. By reading or using any part of this Project Gutenberg™ electronic work, you indicate that you have read, understand, agree to and accept all the terms of this license and intellectual property (trademark/copyright) agreement. If you do not agree to abide by all the terms of this agreement, you must cease using and return or destroy all copies of Project Gutenberg™ electronic works in your possession. If you paid a fee for obtaining a copy of or access to a Project Gutenberg™ electronic work and you do not agree to be bound by the terms of this agreement, you may obtain a refund from the person or entity to whom you paid the fee as set forth in paragraph 1.E.8.

1.B. “Project Gutenberg” is a registered trademark. It may only be used on or associated in any way with an electronic work by people who agree to be bound by the terms of this agreement. There are a few things that you can do with most Project Gutenberg™ electronic works even without complying with the full terms of this agreement. See paragraph 1.C below. There are a lot of things you can do with Project Gutenberg™ electronic works if you follow the terms of this agreement and help preserve free future access to Project Gutenberg™ electronic works. See paragraph 1.E below.

1.C. The Project Gutenberg Literary Archive Foundation (“the Foundation” or PGLAF), owns a compilation copyright in the collection of Project Gutenberg™ electronic works. Nearly all the individual works in the collection are in the public domain in the United States. If an individual work is unprotected by copyright law in the United States and you are located in the United States, we do not claim a right to prevent you from copying, distributing, performing, displaying or creating derivative works based on the work as long as all references to Project Gutenberg are removed. Of course, we hope that you will support the Project Gutenberg™ mission of promoting free access to electronic works by freely sharing Project Gutenberg™ works in compliance with the terms of this agreement for keeping the Project Gutenberg™ name associated with the work. You can easily comply with the terms of this agreement by keeping this work in the same format with its attached full Project Gutenberg™ License when you share it without charge with others.

1.D. The copyright laws of the place where you are located also govern what you can do with this work. Copyright laws in most countries are in a constant state of change. If you are outside the United States, check the laws of your country in addition to the terms of this agreement before downloading, copying, displaying, performing, distributing or creating derivative works based on this work or any other Project Gutenberg™ work. The Foundation makes no representations concerning the copyright status of any work in any country other than the United States.

1.E. Unless you have removed all references to Project Gutenberg:

1.E.1. The following sentence, with active links to, or other immediate access to, the full Project Gutenberg™ License must appear prominently whenever any copy of a Project Gutenberg™ work (any work on which the phrase “Project Gutenberg” appears, or with which the phrase “Project

Gutenberg” is associated) is accessed, displayed, performed, viewed, copied or distributed:

This eBook is for the use of anyone anywhere in the United States and most other parts of the world at no cost and with almost no restrictions whatsoever. You may copy it, give it away or re-use it under the terms of the Project Gutenberg License included with this eBook or online at www.gutenberg.org. If you are not located in the United States, you will have to check the laws of the country where you are located before using this eBook.

1.E.2. If an individual Project Gutenberg™ electronic work is derived from texts not protected by U.S. copyright law (does not contain a notice indicating that it is posted with permission of the copyright holder), the work can be copied and distributed to anyone in the United States without paying any fees or charges. If you are redistributing or providing access to a work with the phrase “Project Gutenberg” associated with or appearing on the work, you must comply either with the requirements of paragraphs 1.E.1 through 1.E.7 or obtain permission for the use of the work and the Project Gutenberg™ trademark as set forth in paragraphs 1.E.8 or 1.E.9.

1.E.3. If an individual Project Gutenberg™ electronic work is posted with the permission of the copyright holder, your use and distribution must comply with both paragraphs 1.E.1 through 1.E.7 and any additional terms imposed by the copyright holder. Additional terms will be linked to the Project Gutenberg™ License for all works posted with the permission of the copyright holder found at the beginning of this work.

1.E.4. Do not unlink or detach or remove the full Project Gutenberg™ License terms from this work, or any files containing a part of this work or any other work associated with Project Gutenberg™.

1.E.5. Do not copy, display, perform, distribute or redistribute this electronic work, or any part of this electronic work, without prominently displaying the sentence set forth in paragraph 1.E.1 with active links or immediate access to the full terms of the Project Gutenberg™ License.

1.E.6. You may convert to and distribute this work in any binary, compressed, marked up, nonproprietary or proprietary form, including any word processing or hypertext form. However, if you provide access to or distribute copies of a Project Gutenberg™ work in a format other than “Plain Vanilla ASCII” or other format used in the official version posted on the official Project Gutenberg™ website (www.gutenberg.org), you must, at no additional cost, fee or expense to the user, provide a copy, a means of exporting a copy, or a means of obtaining a copy upon request, of the work in its original “Plain Vanilla ASCII” or other form. Any alternate format must include the full Project Gutenberg™ License as specified in paragraph 1.E.1.

1.E.7. Do not charge a fee for access to, viewing, displaying, performing, copying or distributing any Project Gutenberg™ works unless you comply with paragraph 1.E.8 or 1.E.9.

1.E.8. You may charge a reasonable fee for copies of or providing access to or distributing Project Gutenberg™ electronic works provided that:

- You pay a royalty fee of 20% of the gross profits you derive from the use of Project Gutenberg™ works calculated using the method you already use to calculate your applicable taxes. The fee is owed to the owner of the Project Gutenberg™ trademark, but he has agreed to donate royalties under this paragraph to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation. Royalty payments must be paid within 60 days following each date on which you prepare (or are legally required to prepare) your periodic tax returns. Royalty payments should be clearly marked as such and sent to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation at the address specified in Section 4, “Information about donations to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation.”
- You provide a full refund of any money paid by a user who notifies you in writing (or by e-mail) within 30 days of receipt that s/he does not agree to the terms of the full Project Gutenberg™ License. You must require such a user to return or destroy all copies of the works possessed in a physical medium and discontinue all use of and all access to other copies of Project Gutenberg™ works.
- You provide, in accordance with paragraph 1.F.3, a full refund of any money paid for a work or a replacement copy, if a defect in the electronic work is discovered and reported to you within 90 days of receipt of the work.
- You comply with all other terms of this agreement for free distribution of Project Gutenberg™ works.

1.E.9. If you wish to charge a fee or distribute a Project Gutenberg™ electronic work or group of works on different terms than are set forth in this agreement, you must obtain permission in writing from the Project Gutenberg Literary Archive Foundation, the manager of the Project Gutenberg™ trademark. Contact the Foundation as set forth in Section 3 below.

1.F.

1.F.1. Project Gutenberg volunteers and employees expend considerable effort to identify, do copyright research on, transcribe and proofread works not protected by U.S. copyright law in creating the Project Gutenberg™ collection. Despite these efforts, Project Gutenberg™ electronic works, and the medium on which they may be stored, may contain “Defects,” such as, but not

limited to, incomplete, inaccurate or corrupt data, transcription errors, a copyright or other intellectual property infringement, a defective or damaged disk or other medium, a computer virus, or computer codes that damage or cannot be read by your equipment.

1.F.2. LIMITED WARRANTY, DISCLAIMER OF DAMAGES - Except for the “Right of Replacement or Refund” described in paragraph 1.F.3, the Project Gutenberg Literary Archive Foundation, the owner of the Project Gutenberg™ trademark, and any other party distributing a Project Gutenberg™ electronic work under this agreement, disclaim all liability to you for damages, costs and expenses, including legal fees. YOU AGREE THAT YOU HAVE NO REMEDIES FOR NEGLIGENCE, STRICT LIABILITY, BREACH OF WARRANTY OR BREACH OF CONTRACT EXCEPT THOSE PROVIDED IN PARAGRAPH 1.F.3. YOU AGREE THAT THE FOUNDATION, THE TRADEMARK OWNER, AND ANY DISTRIBUTOR UNDER THIS AGREEMENT WILL NOT BE LIABLE TO YOU FOR ACTUAL, DIRECT, INDIRECT, CONSEQUENTIAL, PUNITIVE OR INCIDENTAL DAMAGES EVEN IF YOU GIVE NOTICE OF THE POSSIBILITY OF SUCH DAMAGE.

1.F.3. LIMITED RIGHT OF REPLACEMENT OR REFUND - If you discover a defect in this electronic work within 90 days of receiving it, you can receive a refund of the money (if any) you paid for it by sending a written explanation to the person you received the work from. If you received the work on a physical medium, you must return the medium with your written explanation. The person or entity that provided you with the defective work may elect to provide a replacement copy in lieu of a refund. If you received the work electronically, the person or entity providing it to you may choose to give you a second opportunity to receive the work electronically in lieu of a refund. If the second copy is also defective, you may demand a refund in writing without further opportunities to fix the problem.

1.F.4. Except for the limited right of replacement or refund set forth in paragraph 1.F.3, this work is provided to you ‘AS-IS’, WITH NO OTHER WARRANTIES OF ANY KIND, EXPRESS OR IMPLIED, INCLUDING BUT NOT LIMITED TO WARRANTIES OF MERCHANTABILITY OR FITNESS FOR ANY PURPOSE.

1.F.5. Some states do not allow disclaimers of certain implied warranties or the exclusion or limitation of certain types of damages. If any disclaimer or limitation set forth in this agreement violates the law of the state applicable to this agreement, the agreement shall be interpreted to make the maximum disclaimer or limitation permitted by the applicable state law. The invalidity or unenforceability of any provision of this agreement shall not void the remaining provisions.

1.F.6. INDEMNITY - You agree to indemnify and hold the Foundation, the trademark owner, any agent or employee of the Foundation, anyone providing copies of Project Gutenberg™ electronic works in accordance with this agreement, and any volunteers associated with the production, promotion and distribution of Project Gutenberg™ electronic works, harmless from all liability, costs and expenses, including legal fees, that arise directly or indirectly from any of the following which you do or cause to occur: (a) distribution of this or any Project Gutenberg™ work, (b) alteration, modification, or additions or deletions to any Project Gutenberg™ work, and (c) any Defect you cause.

Section 2. Information about the Mission of Project Gutenberg™

Project Gutenberg™ is synonymous with the free distribution of electronic works in formats readable by the widest variety of computers including obsolete, old, middle-aged and new computers. It exists because of the efforts of hundreds of volunteers and donations from people in all walks of life.

Volunteers and financial support to provide volunteers with the assistance they need are critical to reaching Project Gutenberg™’s goals and ensuring that the Project Gutenberg™ collection will remain freely available for generations to come. In 2001, the Project Gutenberg Literary Archive Foundation was created to provide a secure and permanent future for Project Gutenberg™ and future generations. To learn more about the Project Gutenberg Literary Archive Foundation and how your efforts and donations can help, see Sections 3 and 4 and the Foundation information page at www.gutenberg.org.

Section 3. Information about the Project Gutenberg Literary Archive Foundation

The Project Gutenberg Literary Archive Foundation is a non-profit 501(c)(3) educational corporation organized under the laws of the state of Mississippi and granted tax exempt status by the Internal Revenue Service. The Foundation’s EIN or federal tax identification number is 64-6221541. Contributions to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation are tax deductible to the full extent permitted by U.S. federal laws and your state’s laws.

The Foundation’s business office is located at 809 North 1500 West, Salt Lake City, UT 84116, (801) 596-1887. Email contact links and up to date contact information can be found at the Foundation’s website and official page at www.gutenberg.org/contact

Section 4. Information about Donations to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation

Project Gutenberg™ depends upon and cannot survive without widespread public support and donations to carry out its mission of increasing the number of public domain and licensed works that can be freely distributed in machine-readable form accessible by the widest array of equipment including outdated equipment. Many small donations (\$1 to \$5,000) are particularly important to maintaining tax exempt status with the IRS.

The Foundation is committed to complying with the laws regulating charities and charitable donations in all 50 states of the United States. Compliance requirements are not uniform and it takes a considerable effort, much paperwork and many fees to meet and keep up with these requirements. We do not solicit donations in locations where we have not received written confirmation of compliance. To SEND DONATIONS or determine the status of compliance for any particular state visit www.gutenberg.org/donate.

While we cannot and do not solicit contributions from states where we have not met the solicitation requirements, we know of no prohibition against accepting unsolicited donations from donors in such states who approach us with offers to donate.

International donations are gratefully accepted, but we cannot make any statements concerning tax treatment of donations received from outside the United States. U.S. laws alone swamp our small staff.

Please check the Project Gutenberg web pages for current donation methods and addresses. Donations are accepted in a number of other ways including checks, online payments and credit card donations. To donate, please visit: www.gutenberg.org/donate

Section 5. General Information About Project Gutenberg™ electronic works

Professor Michael S. Hart was the originator of the Project Gutenberg™ concept of a library of electronic works that could be freely shared with anyone. For forty years, he produced and distributed Project Gutenberg™ eBooks with only a loose network of volunteer support.

Project Gutenberg™ eBooks are often created from several printed editions, all of which are confirmed as not protected by copyright in the U.S. unless a copyright notice is included. Thus, we do not necessarily keep eBooks in compliance with any particular paper edition.

Most people start at our website which has the main PG search facility: www.gutenberg.org.

This website includes information about Project Gutenberg™, including how to make donations to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation, how to help produce our new eBooks, and how to subscribe to our email newsletter to hear about new eBooks.